

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2021. gada 24. februārī *

Prasība atcelt tiesību aktu – Valsts atbalsts – Atbalsts *Banca Monte dei Paschi di Siena* preventīvai pārstrukturēšanai – Iepriekšējās izskatīšanas stadija – Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu – Iebilde par nepieņemamību – Ieinteresētās personas statuss – Interese celt prasību – *Locus standi* – Pieņemamība

Lietā T-161/18

Anthony Braesch, ar dzīvesvietu Luksemburgā (Luksemburga),

Trinity Investments DAC, Dublina (Īrija),

Bybrook Capital Master Fund LP, Lielā Kaimanu sala (Kaimanu Salas),

Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP, Lielā Kaimanu sala,

Bybrook Capital Master Fund LP, Lielā Kaimanu sala,

ko pārstāv *M. Siragusa*, *A. Champsaur*, *G. Faella* un *L. Prosperetti*, advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *K. Blanck* un *A. Bouchagiar*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar kuru tiek lūgts atcelt Komisijas 2017. gada 4. jūlija Lēmumu C(2017) 4690 *final* par valsts atbalstu SA.47677 (2017/N) – Itālija, jauns atbalsts un grozītais *Banca Monte dei Paschi di Siena* preventīvas pārstrukturēšanas plāns,

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. M. Kolinss [*A. M. Collins*], tiesneši V. Kreišics [*V. Kreuschitz*], Z. Čehi [*Z. Csehi*] G. De Bāre [*G. De Baere*] (referents) un G. Šteinfate [*G. Steinfatt*],

sekretārs: P. Kullens [*P. Cullen*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2020. gada 9. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 *Anthony Braesch*, viens no prasītājiem, ir 2008. gada obligāciju “Floating Rate Equity-Linked Subordinated Hybrid-FRESH” (turpmāk tekstā – “FRESH obligācijas”) turētāju pārstāvis, bet pārējie prasītāji – *Trinity Investments DAC*, *Bybrook Capital Master Fund LP*, *Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP* un *Bybrook Capital badminton Fund LP* ir šo obligāciju turētāji.
- 2 2008. gada aprīlī *Banca Monte dei Paschi di Siena* (turpmāk tekstā – “BMPS”) veica kapitāla palielināšanu par 950 miljoniem EUR, kura bija rezervēta *J. P. Morgan Securities Ltd* (turpmāk tekstā – “JPM”), kas parakstījās uz BMPS akcijām, proti, “FRESH akcijām”. Vienlaikus 2008. gada 16. aprīlī JPM noslēdza ar BMPS uzufrukta līgumu, saskaņā ar kuru JPM saglabā tīrās īpašumtiesības (*nudum dominium*) attiecībā uz akcijām, savukārt BMPS ir uzufrukta tiesības, un sabiedrību mijmaiņas līgumu (turpmāk tekstā – “FRESH līgumi”). Lai parakstītos uz FRESH akcijām, JPM saņēma nepieciešamos līdzekļus no *Bank of New-York Mellon* (Luksemburga), kuru aizstāja *Mitsubishi UFJ Investor Services & Banking (Luxembourg) SA* (turpmāk tekstā – “MUFJ”); tā 2008. gada 16. aprīlī saskaņā ar Luksemburgas tiesībām emitēja FRESH obligācijas par summu 1 miljards EUR. JPM ar MUFJ noslēdza mijmaiņas līgumu, uz kuru attiecas Luksemburgas tiesības, un MUFJ ar FRESH obligāciju turētājiem noslēdza fiduciāru līgumu, uz kuru arī attiecas Luksemburgas tiesības. Pamatojoties uz šiem dažādajiem līgumiem, ko prasītāji apzīmē kā “FRESH instrumentus”, maksājumi, kurus JPM ir saņēmusi no BMPS par FRESH līgumiem, tiek nodoti MUFJ un pēc tam kuponu veidā – FRESH obligāciju turētājiem.
- 3 Ar 2013. gada 27. novembra lēmumu Eiropas Komisija, ņemot vērā pārstrukturēšanas plānu un attiecīgās saistības, apstiprināja pārstrukturēšanas atbalstu, kuru Itālijas Republika ir piešķirusi Itālijas bankai BMPS. 2015. gada jūnijā BMPS atbalstu bija pilnībā atmaksājusi.
- 4 2016. gada 29. jūlijā Eiropas Banku iestāde (EBI) publicēja 2016. gadā Eiropas līmenī veiktā stresa testa rezultātus, kas atklāja, ka nelabvēlīgajā scenārijā BMPS ir pašu kapitāla nepietiekamība.
- 5 2016. gada 23. decembrī Itālijas iestādes pieņēma *decreto-legge n. 237 – Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio* (Dekrētlukums Nr. 237 par steidzamiem noteikumiem krājnoguldījumu aizsardzībai kredītu nozarē; 2016. gada 23. decembra GURI Nr. 299), kas tika pārveidots par likumu un grozīts ar 2017. gada 17. februāra *legge di conversione* (apstiprināšanas likums; 2017. gada 21. februāra GURI Nr. 43; turpmāk tekstā – “Dekrētlukums Nr. 237/2016”), kurā ir noteikts likviditātes atbalsta un preventīvo rekapitalizāciju regulējums.
- 6 Pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2016. gada 23. decembra paziņojuma, saskaņā ar kuru BMPS bija maksātspējīga, Komisija ar 2016. gada 29. decembra lēmumu – pamatojoties uz Itālijas iestāžu piedāvātajām saistībām – uz laiku apstiprināja individuālu likviditātes atbalstu BMPS 15 miljardu EUR apmērā. Itālijas iestādes apņēmas divu mēnešu laikā no garantiju piešķiršanas brīža iesniegt pārstrukturēšanas plānu, ja atbalsts šajā pašā termiņā netiktu atmaksāts.
- 7 2016. gada 30. decembrī, tā kā BMPS mēģinājums piesaistīt jaunu privātu kapitālu nebija sekmīgs, tā iesniedza pieteikumu ārkārtas valsts finanšu atbalsta saņemšanai preventīvas rekapitalizācijas veidā saskaņā ar Dekrētlukumu 237/2016.
- 8 2017. gada 28. jūnijā Itālijas iestādes paziņoja Komisijai par atbalstu BMPS rekapitalizācijai 5,4 miljardu EUR apmērā kopā ar jaunu pārstrukturēšanas plānu un jaunām saistībām.
- 9 Tajā pašā dienā ECB nosūtīja Komisijai vēstuli, norādot, ka BMPS šajā datumā bija maksātspējīga.

- 10 2017. gada 4. jūlija Lēmumā C(2017) 4690 *final* par valsts atbalstu SA.47677 (2017/N) – Itālija, jauns atbalsts un grozītais *Banca Monte dei Paschi di Siena* pārstrukturēšanas plāns (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), kas tika pieņemts sākotnējās izskatīšanas stadijas noslēgumā, Komisija izvērtēja divus valsts atbalsta pasākumus. Pirmais pasākums (turpmāk tekstā – “1. pasākums”) bija šā sprieduma 6. punktā minētais likviditātes atbalsts 15 miljardi EUR kā valsts garantijas augstākās prioritātes saistībām. Otrais pasākums (turpmāk tekstā – “2. pasākums”) bija šā sprieduma 8. punktā minētais atbalsts *BMPS* preventīvajai rekapitalizācijai 5,4 miljardi EUR.
- 11 Uzskatīdama, ka 1. un 2. pasākums veido valsts atbalstu, Komisija norādīja, ka juridiskais pamats saderīguma novērtēšanai ir LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts, kurš attiecas uz atbalstu, kas paredzēts nopietnu traucējumu novēršanai kādas dalībvalsts tautsaimniecībā. Tā uzskatīja, ka 1. un 2. pasākums ir *BMPS* pārstrukturēšanas atbalsts, un izvērtēja šo pasākumu saderīgumu, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānu un ņemot vērā sešus paziņojumus par pasaules finanšu krīzi, it īpaši Komisijas paziņojumu par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem (OV 2009, C 195, 9. lpp.), Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV 2011, C 356, 7. lpp.) un Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (“Banku darbības paziņojums”) (OV 2013, C 216, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Banku darbības paziņojums”).
- 12 Attiecībā uz atbalsta pasākumu saderīgumu no krīzes paziņojumu viedokļa, pirmkārt, Komisija uzskatīja, ka pārstrukturēšanas plāns bija piemērots *BMPS* ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanai. Otrkārt, tā uzskatīja, ka akciju turētājiem un pakārtoto instrumentu turētājiem uzliktā sloga sadalījums bija adekvāts, ierobežojot pārstrukturēšanas izmaksas un atbalsta summu līdz minimumam saskaņā ar Banku darbības paziņojuma prasībām, un secināja, ka pārstrukturēšanas plānā bija pietiekami sloga sadalījuma pasākumi. Treškārt, tā uzskatīja, ka pārstrukturēšanas plānā bija ietvertas pietiekamas garantijas, lai ierobežotu nepamatotus konkurences izkropļojumus. Tā arī norādīja, ka ir nodrošināta pienācīga pārstrukturēšanas plāna īstenošanas uzraudzība. Tādēļ tā secināja, ka atbalsta pasākumi ir samērīgi, lai novērstu nopietnu traucējumu Itālijas tautsaimniecībā sekas.
- 13 Pēc tam Komisija izvērtēja atbalsta pasākuma saderīgumu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV 2014, L 173, 190. lpp.), normām. Tā uzskatīja, ka atbalsta pasākumu (1. un 2. pasākums) piešķiršanas nosacījumi bija saderīgi ar Direktīvas 2014/59 32. panta 4. punkta d) apakšpunktā paredzēto izņēmumu.
- 14 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā Komisija secināja, pirmkārt, ka 1. un 2. pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē un, otrkārt, ka šie pasākumi atbilst LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta prasībām un ka tie ir saderīgi ar iekšējo tirgu finanšu stabilitātes iemeslu dēļ.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 15 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 5. martā, prasītāji cēla šo prasību.
- 16 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 16. maijā, Komisija atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 130. pantam izvirzīja iebildi par nepieņemamību. Prasītāji iesniedza savus apsvērumus par šo iebildi 2018. gada 10. jūlijā.

- 17 Ar 2018. gada 8. oktobra lēmumu Vispārējās tiesas astotās palātas priekšsēdētājs nolēma atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 69. panta d) punktam apturēt tiesvedību, līdz Tiesa pieņems galīgo nolēmumu lietā C-544/17 P, *BPC Lux 2* u.c./Komisija.
- 18 2019. gada 30. janvārī Reglamenta 89. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Vispārējā tiesa aicināja lietas dalībniekus iesniegt savus apsvērumus par secinājumiem, kuri šajā lietā būtu jāizdara no 2018. gada 7. novembra sprieduma *BPC Lux 2* u.c./Komisija (C-544/17 P, EU:C:2018:880), un atbildēt uz jautājumiem un lūdza Komisijai iesniegt *BMPS* pārstrukturēšanas plāna nekonfidenciālo versiju. Komisija un prasītāji atbildes iesniedza attiecīgi 2019. gada 7. un 8. martā.
- 19 Tā kā, piemērojot Reglamenta 27. panta 5. punktu, Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas trešajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.
- 20 Pēc trešās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa atbilstoši Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.
- 21 2020. gada 3. februārī ar procesa organizatorisko pasākumu, kas ir paredzēts Reglamenta 89. pantā, Vispārējā tiesa lūdza lietas dalībniekiem atbildēt uz jautājumiem. Komisija un prasītāji atbildes iesniedza attiecīgi 2020. gada 14. un 19. februārī.
- 22 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (trešā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu un saistībā ar tās Reglamenta 89. pantā paredzētajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem rakstveidā uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus, aicinot tos sniegt atbildes tiesas sēdē.
- 23 2020. gada 9. jūlija tiesas sēdē tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un lietas dalībnieki atbildēja uz Vispārējās tiesas rakstveida un mutiskajiem jautājumiem.
- 24 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - pakārtoti, atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl runa ir par attieksmi pret *FRESH* instrumentiem;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
 - veikt visus citus pasākumus, ko Vispārējā tiesa uzskatīs par atbilstošiem, tostarp procesa organizatoriskos pasākumus saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 89. panta 3. punktu un/vai izmeklēšanas pasākumus saskaņā ar šī reglamenta 91. panta b) punktu.
- 25 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasību kā nepieņemamu;
 - piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 26 Prasītāji savos apsvērumos attiecībā uz iebildi par nepieņemamību lūdz Vispārējo tiesu arī noraidīt Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

Juridiskais pamatojums

- 27 Prasības pamatošanai prasītāji izvirzīja piecus pamatus.

- 28 Ar pirmo pamatu prasītāji apgalvo, ka Komisija ir prettiesiski apstiprinājusi sloga sadales pasākumus preventīvās rekapitalizācijas ietvaros, un atsaucas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kreditiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 225, 1. lpp.) 18. un 21. panta pārkāpumu, kā arī pamatojuma neesamību.
- 29 Ar otro pamatu prasītāji apgalvo, ka Komisija esot prettiesiski pieprasījusi atcelt *FRESH* līgumus. Šajā ziņā tie apgalvo, ka Komisija ir apstiprinājusi sloga sadalījuma pasākumus, kas ir ārpus Banku darbības paziņojuma un nav ar to saderīgi, un ka tādējādi tā ir pārkāpusi tiesiskās palāvības aizsardzības un vienlīdzīgas attieksmes pamatprincipus. Apstrīdētajā lēmumā neesot arī norādīts pamatojums, jo Komisija neesot norādījusi nevienu iemeslu vai skaidrojumu, lai pamatotu *FRESH* līgumu atcelšanu.
- 30 Ar trešo pamatu prasītāji apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir diskriminējošs attiecībā pret *FRESH* obligāciju turētājiem. Apstrīdētais lēmums esot prettiesisks, jo ar to pārstrukturēšanas plānā paredzētie sloga sadalījuma pasākumi ir apstiprināti, pārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu, kas paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 20. un 21. pantā, kā arī Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 14. pantā un 12. protokolā, ciktāl ar šiem pasākumiem *FRESH* obligāciju turētājiem tiek piemērota diskriminējoša attieksme salīdzinājumā ar citiem *BMPS* kreditoriem.
- 31 Ar ceturto pamatu prasītāji apgalvo, ka Komisija, apstiprinot sloga sadalījuma pasākumu piemērošanu *FRESH* instrumentiem, ir pārkāpusi *FRESH* obligāciju turētāju tiesības uz īpašumu, kas garantētas Pamattiesību hartas 17. pantā un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 1. protokola 1. pantā.
- 32 Ar piekto pamatu prasītāji apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi LESD 108. panta 2. un 3. punktu, Padomes Regulas (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.), 4. panta 3. un 4. punktu un to procesuālās tiesības, jo tā nav uzsākusi formālo izmeklēšanas procedūru, lai gan pastāvēja “nopietnas šaubas” par sloga sadalījuma pasākumu saderīgumu ar Savienības tiesībām.
- 33 Atbilstoši Reglamenta 130. panta 1. un 7. punktam, ja atbildētājs to lūdz, Vispārējā tiesa var lemt par iebildi par nepieņemamību vai kompetences neesamību, nelemjot par lietas būtību. Šajā lietā savā iebildē par nepieņemamību Komisija norāda, ka prasība nav pieņemama, jo, pirmkārt, prasītājiem nav intereses celt prasību un, otrkārt, tiem nav *locus standi* LESD 263. panta izpratnē.
- 34 Vispārējā tiesa uzskata, ka vispirms ir jāizvērtē, vai prasītāji ir “ieinteresētās puses” LESD 108. panta 2. punkta izpratnē vai “ieinteresētās personas” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē, ņemot vērā, ka šajā lietā šī kvalifikācija nosaka gan to intereses celt prasību esamību, gan to *locus standi*, lai celtu prasību atcelt apstrīdēto lēmumu kā lēmumu necelt iebildumus saskaņā ar šīs pašas regulas 4. panta 3. punktu.

Par prasītāju kā “ieinteresēto personu” statusu

- 35 Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā jēdziens “ieinteresētā persona”, kas ir sinonīms jēdzienam “ieinteresētā puse” LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, ir definēts kā tostarp “jebkura persona, uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, kuras intereses var ietekmēt atbalsta piešķirums, jo īpaši attiecīgā atbalsta saņēmējs, konkurējošie uzņēmumi un arodatvienības”. Vārdu salikuma “jo īpaši” lietojums norāda, ka šajā tiesību normā ir ietverts tikai neizsmeļošs to personu uzskaitījums, kuras var kvalificēt kā ieinteresētās personas, līdz ar to šis jēdziens attiecas uz nenoteiktu adresātu kopumu (šajā

nozīmē skat. spriedumus, 1984. gada 14. novembris, *Intermills*/Komisija, 323/82, EU:C:1984:345, 16. punkts; 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63. punkts, un 2019. gada 13. jūnijs, *Copebi*, C-505/18, EU:C:2019:500, 34. punkts).

- 36 Nemot vērā šo definīciju, Savienības tiesa jēdzienu “ieinteresētā puse” ir interpretējusi plaši. Tādējādi no judikatūras izriet, ka Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā nav izslēgts, ka atbalsta saņēmēja tiešs konkurents tiek kvalificēts kā ieinteresētā persona, ja vien tas apgalvo, ka atbalsta piešķiršana var ietekmēt tā intereses, un šajā nolūkā pietiek ar to, ka tas no juridiskā viedokļa pietiekami pierāda, ka atbalstam var būt konkrēta ietekme uz tā situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63.–65. punkts un tajā minētā judikatūra). Tāpat darba ņēmēju arodbiedrība var tikt kvalificēta par “ieinteresēto personu” LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, ja tā pierāda, ka tās pašas vai tās biedru intereses eventuāli ietekmēs atbalsta piešķiršana, ar nosacījumu, ka šī arodbiedrība no juridiskā viedokļa pietiekami pierāda, ka atbalstam var būt konkrēta ietekme uz tās vai tās pārstāvēto biedru situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 9. jūlijs, *3F*/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 33. punkts).
- 37 Šajā lietā prasītāji no juridiskā viedokļa ir pietiekami pierādījuši, ka aplūkoto atbalsta pasākumu piešķiršana un līdz ar to apstrīdētā lēmuma pieņemšana var konkrēti ietekmēt viņu situāciju, tāpēc tie ir jākvalificē kā “ieinteresētās personas” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē.
- 38 Prasītāji apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma atcelšana un formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšana tiem ļautu sniegt savus apsvērumus kā ieinteresētajām personām, īstenojot procesuālās tiesības, kas tām ir piešķirtas LESD 108. panta 2. punktā, lai nodrošinātu, ka Komisija padziļināti pārbauda pārstrukturēšanas plānā paredzētos sloga sadalījuma pasākumus, kā arī Itālijas iestāžu šajā ziņā ierosinātās saistības. Formālas izmeklēšanas procedūras sākšana varētu izraisīt sloga sadalījuma pasākumus, kuri ir atšķirīgi un saderīgi ar Savienības tiesībām.
- 39 Konkrētāk, prasītāji uzskata, ka apstrīdētā lēmuma daļa, kas attiecas uz sloga sadalījumu, ietekmē to intereses, jo Komisijas apstiprinātajā pārstrukturēšanas plānā ir paredzēta iespēja atcelt *FRESH* līgumus – tas arī vēlāk ir noticis un nāk prasītājiem par sliktu. Tiesas sēdē prasītāji šajā ziņā būtībā precizēja – tā kā pastāv savstarpēja atkarība starp dažādažām līgumsaistībām, kas ir *FRESH* instrumentu pamatā, ekonomiskie zaudējumi, kuri ilgtermiņā no tā izriet, ņemot vērā prasītāju turējumā esošo *FRESH* obligāciju kuponu maksājumu zudumu, ir būtiski, proti, vairāku simtu miljonu EUR apmērā.
- 40 No tā izriet, ka prasītāji ir pierādījuši, ka visi attiecīgie atbalsta pasākumi, kas apstrīdētajā lēmumā paziņoti un atzīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu, var konkrēti ietekmēt to situāciju iepriekš 36. punktā minētās judikatūras izpratnē. Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka prasītāji neapstrīd attiecīgajā lēmumā minēto pasākumu saderīgumu ar iekšējo tirgu pašu par sevi. Proti, Itālijas iestāžu saistības attiecībā uz pārstrukturēšanas plānu un sloga sadalījumu ir paziņoto atbalsta pasākumu neatņemama sastāvdaļa, līdz ar to šis lēmums attiecas uz šiem pasākumiem un šīm saistībām kopumā (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. rīkojumu, 2015. gada 1. decembris, *Banco Espírito Santo*/Komisija, T-814/14, nav publicēts, EU:T:2015:936, 31. punkts un tajā minētā judikatūra, un spriedumu, 2019. gada 19. septembris, *FIH Holding* un *FIH*/Komisija, T-386/14 RENV, nav publicēts, EU:T:2019:623, 52. punkts). Tā kā paziņotie atbalsta pasākumi un Itālijas iestāžu ierosinātās saistības, kuras Komisija ir izvērtējusi, nav iespējams nodalīt, jo tie ir nosacījums paziņojumam par saderīgumu un apstrīdētajā lēmumā ir atļauts īstenot minētos atbalsta pasākumus, vienlaicīgi padarot šīs saistības par obligātām, prasītāju situāciju noteikti ietekmē visi šie apstākļi un prasītāji var aizstāvēt savas intereses, tikai lūdzot atcelt šo lēmumu pilnībā.
- 41 No tā izriet, ka attiecīgie atbalsta pasākumi, kuri paziņoti un apstrīdētajā lēmumā atzīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu, var konkrēti ietekmēt prasītāju situāciju, un tas pamato viņu kvalificēšanu par “ieinteresētajām personām”.

- 42 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāizvērtē, vai prasītājiem ir interese celt prasību, kā arī *locus standi* LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē.

Par interesi celt prasību

- 43 Komisija apgalvo, ka prasītājiem nav intereses celt prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, kas pieņemts uz Regulas 2015/1589 4. panta 3. punkta pamata un ar ko *BMPS* piešķirtais valsts atbalsts ir atzīts par saderīgu, balstoties uz saistībām, kuras brīvprātīgi uzņēmušās Itālijas iestādes. Savā atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu par secinājumiem, kuri jāizdara no 2018. gada 7. novembra sprieduma *BPC Lux 2* u.c./Komisija (C-544/17 P, EU:C:2018:880), Komisija būtībā precizēja, ka prasītājiem ir jāpierāda, ka viņiem ir interese celt prasību, pamatojoties uz valstī notiekošu tiesvedību, kas uzsākta par Itālijas iestāžu un *BMPS* īstenotajiem sloga sadalījuma pasākumiem saistībā ar *BMPS* piešķirto valsts atbalstu. Taču prasītāji neesot paskaidrojuši, kādā mērā apstrīdētā lēmuma atcelšanai būtu acīmredzamas pozitīvas sekas uz tiesvedību, kuru viņi ir uzsākuši Luksemburgas tiesā, un tādējādi neesot pierādījuši savu interesi celt prasību.
- 44 Prasītāji apstrīd Komisijas argumentus.
- 45 Prasība atcelt tiesību aktu, ko ir cēlusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja šādai personai ir interese, lai apstrīdētais akts tiktu atcelts. Šāda interese nozīmē, ka šī akta atcelšanai pašai par sevi var būt tiesiskas sekas un tādējādi prasības celšana var sniegt priekšrocību lietas dalībniekam, kurš to ir cēlis. Šai interesei ir jābūt tādai, kas ir radusies un ir pastāvoša, un tā ir jāizvērtē attiecībā uz dienu, kurā prasība tiek celta (skat. spriedumu, 2018. gada 7. novembris, *BPC Lux 2* u.c./Komisija, C-544/17 P, EU:C:2018:880, 28. un 29. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 46 Prasītājam pašam ir jāpierāda sava interese celt prasību, kas ir būtisks pamatnosacījums prasības celšanai tiesā. Konkrēti, lai fiziskas vai juridiskas personas prasība par akta atcelšanu būtu pieņemama, prasītājam ir atbilstošā veidā jāpamato interese, ka šis akts tiek atcelts (skat. spriedumu, 2018. gada 7. novembris, *BPC Lux 2* u.c./Komisija, C-544/17 P, EU:C:2018:880, 33. un 34. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 47 Turklāt interese celt prasību var izrietēt no jebkuras prasības valsts tiesā, saistībā ar kuru Savienības tiesā apstrīdētā akta iespējamā atcelšana var sniegt prasītājam priekšrocību (skat. spriedumu, 2018. gada 7. novembris, *BPC Lux 2* u.c./Komisija, C-544/17 P, EU:C:2018:880, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 48 Visbeidzot, Savienības tiesas ziņā, lai pārbaudītu interesi celt tajā prasību, nav novērtēt atbilstoši valsts tiesībām valsts tiesā celtas prasības pamatotības varbūtību, tādējādi šā vērtējuma veikšanā aizstājot valsts tiesu. Savukārt ir nepieciešams un pietiekami, ka Savienības tiesā celta prasība atcelt tiesību aktu ar savu iznākumu varētu sniegt priekšrocību lietas dalībniekam, kurš to ir cēlis (skat. spriedumu, 2018. gada 7. novembris, *BPC Lux 2*/Komisija, C-544/17 P, EU:C:2018:880, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 49 Lai pamatotu savu interesi celt prasību, prasītāji būtībā norāda, ka, pirmkārt, apstrīdētā lēmuma atcelšana izbeigtu Itālijas iestāžu pienākumu nodrošināt sloga sadalījuma pasākumu ievērošanu. Otrkārt, atcelšanas rezultātā pārstrukturēšanas plāns, uz kura pamata tika pieņemts minētais lēmums, vairs nebūtu saistošs *BMPS*, kas prasītājiem kā *FRESH* obligāciju turētājiem ļautu vai nu atjaunot viņu tiesības, vai arī saņemt zaudējumu atlīdzību. Treškārt, apstrīdētā lēmuma atcelšanas rezultātā tiktu uzsākta formālā izmeklēšanas procedūra, kuras ietvaros tiem būtu iespēja izmantot savas procesuālās tiesības, formulējot apsvērumus, – Itālijas iestādes vai *BMPS* tādējādi varētu grozīt sloga sadalījuma pasākumus, lai nodrošinātu to atbilstību Savienības tiesībām, un Komisija varētu noteikt citus nosacījumus un pienākumus, kuri būtu mazāk bargi nekā sloga sadalījuma pasākumi, kurus tā ir ņēmusi vērā. Visbeidzot, prasītāju ieskatā fakta, ka *BMPS* ir prasītājiem prettiesiski atņēmusi viņu

tiesības, atzīšana nostiprinātu viņu pozīciju civilprocesā pret *BMPS*, kuru *A. Braesch* kā *FRESH* obligāciju turētāju pārstāvis ir uzsācis *tribunal d'arrondissement de Luxembourg* [Luksemburgas apgabaltiesā] attiecībā pret *BMPS*, *MUFJ*, *JPM* un saskaņā ar ASV tiesībām nodibināto sabiedrību *JP Morgan Chase Bank* un kura mērķis bija panākt, ka par prettiesisku tiek atzīta *FRESH* līgumu izbeigšana un sabiedrību mijmaiņas līgums.

- 50 Šajā ziņā prasītāji it īpaši norāda, ka Luksemburgas tiesā pārsūdzētais *BMPS* lēmums izbeigt *FRESH* līgumus ir nesaraucjami saistīts ar apstrīdēto lēmumu. *BMPS* apgalvojot, ka pārstrukturēšanas plāns ir balstīts uz principu par *FRESH* līgumu izbeigšanu un ka Komisijas vērtējums apstrīdētajā lēmumā, saskaņā ar kuru sloga sadalījums ir pienācīgs, ir balstīts uz to, ka *BMPS* izbeidz *FRESH* līgumus. Prasītāji no tā secina – ja apstrīdētais lēmums tiktu atcelts, Luksemburgas tiesa varētu atjaunot *FRESH* līgumus.
- 51 Jākonstatē, ka prasītājiem kā ieinteresētajām personām Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē ir interese celt prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, kura saturs nevar tikt nodalīts no Itālijas iestāžu saistībām attiecībā uz *BMPS* pārstrukturēšanas plānu, tostarp sloga sadalījuma pasākumiem (skat. šā sprieduma 37.–41. punktu). Šī interese celt prasību it īpaši izriet no tā, ka pēc šādas atcelšanas Komisijai būtu jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra, kuras ietvaros prasītāji varētu īstenot savas procesuālās tiesības atbilstoši LESD 108. panta 2. punktam, lai ietekmētu šīs iestādes vērtējumu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam un līdz ar to – tās lēmuma saturu. Prasītāji piektajā pamatā norāda uz šo procesuālo garantiju pārkāpumu, un to ievērošanu viņi var panākt tikai tad, ja viņiem ir iespēja apstrīdēt apstrīdēto lēmumu Savienības tiesā (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumus, 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2019. gada 20. jūnijs, *a&o hostel and hotel Berlin*/Komisija, T-578/17, nav publicēts, EU:T:2019:437, 41. punkts). Tas tā vēl jo vairāk ir tādēļ, ka šajā lietā Komisija pēc ilga pirmspaziņošanas posma, kas ietvēra daudzkārtēju saziņu ar Itālijas iestādēm un attiecīgo pasākumu paziņošanu, 2017. gada 28. jūnijā aprobežojās tikai ar sešas dienas ilgu sākotnējo izskatīšanu, pirms 2017. gada 4. jūlijā tā pieņēma apstrīdēto lēmumu, un ieinteresētajām personām netika dota iespēja iesniegt savus apsvērumus.
- 52 Turklāt nevar izslēgt, ka apstrīdētā lēmuma iespējama atcelšana var ietekmēt it īpaši Luksemburgas tiesā notiekošās tiesvedības iznākumu. Šajā kontekstā procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Vispārējā tiesa aicināja lietas dalībniekus norādīt, vai *FRESH* līgumu atcelšana izriet no *BMPS* pārstrukturēšanas plāna. Savā atbildē Komisija puda viedokli, ka minēto līgumu atcelšana izrietēja no pārstrukturēšanas plāna saistībā ar Dekrētlīkumu 237/2016 un ka Itālijas iestādes un *BMPS* ir cieši sadarbojušās, izstrādājot minēto plānu, kas bija daļa no saistībām, kuras Itālijas iestādes ierosināja Komisijas veiktās atbalsta pasākumu pārbaudes laikā. Savukārt savā atbildē uz šo pašu jautājumu prasītāji ir norādījuši, ka šajā pārstrukturēšanas plānā bija skaidri paredzēts, ka *FRESH* līgumi ir spēkā neesoši un uz tiem nevar atsaukties.
- 53 Šajā saistībā pietiek atgādināt, ka Komisijas vērtējums apstrīdētajā lēmumā ir balstīts uz *BMPS* pārstrukturēšanas atbalsta saderīguma pārbaudi, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānu, kura saturam un īstenošanai ir cieša saikne ar Itālijas iestāžu iesniegtajām saistībām kopumā (skat. šā sprieduma 39.–41. punktu). Šādos apstākļos Savienības tiesai – ņemot vērā apstrīdētā lēmuma tiesisko seku zudumu pēc tā iespējamās atcelšanas – nav jāizstāj valsts tiesas vērtējums ar savējo vai arī jāsniedz iepriekšējs vērtējums par tās prasības pamatotību, kura valsts tiesā ir celta atbilstoši piemērojamajiem valsts tiesību aktiem (skat. šā sprieduma 48. punktā minēto judikatūru).
- 54 Līdz ar to prasītāji no juridiskā viedokļa ir pietiekami pierādījuši, ka apstrīdētā lēmuma iespējamā atcelšana varēja sniegt tiem priekšrocības.
- 55 Līdz ar to Komisija kļūdaini apgalvo, ka prasītāji nav pierādījuši savu interesi celt prasību LESD 263. panta ceturtnās daļas izpratnē, lai panāktu apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

Par “*locus standi*”

- 56 Komisija apgalvo, ka prasītājiem nav *locus standi*. Tā tostarp apgalvo, ka ar piekto pamatu prasītāji apstrīd apstrīdēto lēmumu, ciktāl formālā izmeklēšanas procedūra nav tikusi uzsākta, un ka tiem ir jāpierāda, ka viņi ir “ieinteresētās personas” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē. Tā norāda, ka prasītāji nav no attiecīgajiem pasākumiem izrietošā atbalsta saņēmēji, ka viņiem piemītošais obligāciju turētāju statuss nevar būt pietiekams, lai viņiem piešķirtu ieinteresētās personas statusu, un ka nekas neliecina par to, ka prasītāji varētu būt saņēmēja konkurenti.
- 57 Prasītāji apstrīd Komisijas argumentus.
- 58 Pietiek vien atgādināt šā sprieduma 35.–41. punktā izklāstītos apsvērumus, lai noraidītu Komisijas galveno argumentu, ka prasītāji neesot pierādījuši savu “ieinteresēto personu” statusu. Tādējādi Komisija tiesas sēdē, atsaucoties uz 2019. gada 19. decembra spriedumu *BPC Lux 2* u.c./Komisija (T-812/14 RENV, nav publicēts, EU:T:2019:885), velti apgalvoja, ka apstrīdētais lēmums ietekmē vienīgi prasītāju ekonomisko situāciju un tā ietekme uz viņu tiesisko stāvokli – tostarp pamatojoties uz to, ka tikai *JPM* uzturēja līgumiskas attiecības ar *BMPS*, bija tās kreditors un bija noslēgusi atsevišķu līgumu ar *MUFJ*, kura bija noslēgusi citu līgumu ar prasītājiem, kuri ir *FRESH* obligāciju turētāji, – ir netieša. Tas pats attiecas uz Komisijas argumentu, ka *FRESH* līgumu atcelšana izrietēja no Dekrētlukuma 237/2016 un bija paredzēta pārstrukturēšanas plānā. Katrā ziņā no iepriekš 37.–41. punktā minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītāji pamatoti norāda, ka attiecīgajiem atbalsta pasākumiem ir konkrēta ietekme uz viņu situāciju, un tas attaisno to kvalificēšanu par “ieinteresētajām personām”.
- 59 Turklāt šajā gadījumā ir jākonstatē, ka apstrīdētais lēmums ir lēmums necelt iebildumus, kurš ir pamatots ar Regulas 2015/1589 4. panta 3. punktu un kura tiesiskums ir atkarīgs no tā, vai pastāv šaubas par atbalsta saderību ar kopējo tirgu. Tā kā šādu šaubu gadījumā ir jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra, kurā var piedalīties Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā minētās ieinteresētās personas, ir jāuzskata, ka jebkuru ieinteresēto personu šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē šāds lēmums skar tieši un individuāli. Proti, personas, uz kurām attiecas LESD 108. panta 2. punktā un Regulas 2015/1589 6. panta 1. punktā paredzētās procesuālās garantijas, to ievērošanu var panākt tikai tad, ja tām ir iespēja lēmumu necelt iebildumus pārsūdzēt Savienības tiesā. Tātad “ieinteresētās personas” īpašais statuss Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē, kas saistīts ar konkrēto prasības priekšmetu, ir pietiekams, lai saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu individualizētu prasītāju, kurš vērsas pret lēmumu necelt iebildumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47. un 48. punkts un tajos minētā judikatūra; 2011. gada 27. oktobris, Austrija/*Scheucher–Fleisch* u.c., C-47/10 P, EU:C:2011:698, 43. un 44. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2019. gada 20. jūnijs, *a&o hostel and hotel Berlin*/Komisija, T-578/17, nav publicēts, EU:T:2019:437, 41. punkts).
- 60 Turklāt ir jāatgādina, ka ar piekto pamatu prasītāji apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi LESD 108. panta 2. un 3. punktu, Regulas 2015/1589 4. panta 3. un 4. punktu un viņu procesuālās tiesības, kaut arī par sloga sadales pasākumu saderību ar Savienības tiesībām pastāvēja “nopietnas šaubas”, kuru dēļ Komisijai esot vajadzējis uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru, it īpaši, ņemot vērā prettiesisko rīcību, ko prasītāji Komisijai pārmet pirmajos četros pamatos, proti, Direktīvas 2014/59 pārkāpumu, kas ir izdarīts, atļaujot un padarot obligātu *FRESH* līgumu atcelšanu, un Regulas Nr. 806/2014, Banku darbības paziņojuma, kā arī vispārējo vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas, samērīguma un tiesiskās palāvības aizsardzības principu neievērošanu.
- 61 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka tad, ja prasītājs lūdz atcelt lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. panta 3. punktu, tas būtībā apstrīd to, ka šis lēmums ir ticis pieņemts, šai iestādei neuzsākot formālo izmeklēšanas procedūru un tādējādi pārkāpjot tā procesuālās tiesības. Šādas prasības pamatošanai prasītājs var izvirzīt jebkuru pamatu, lai pierādītu, ka informācijas un pierādījumu, kas bija Komisijas rīcībā vai varēja būt Komisijas rīcībā sākotnējās izskatīšanas stadijā,

vērtējumam būtu bijis jārada nopietnas grūtības valsts atbalsta esamības noteikšanā vai šaubas par šāda atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, neradot tādas sekas, ka tiek mainīts prasības priekšmets vai tās pieņemamības nosacījumi. Tieši pretēji, saskaņā ar šo judikatūru tas, ka pastāv šādas grūtības, ir tieši tas pierādījums, kas ir jāiesniedz, lai pierādītu, ka Komisijai bija jāuzsāk LESD 108. panta 2. punktā un Regulas Nr. 2015/1589 6. panta 1. punktā paredzētā formālā izmeklēšanas procedūra (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumus, 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2019. gada 20. jūnijs, *a&o hostel and hotel Berlin*/Komisija, T-578/17, nav publicēts, EU:T:2019:437, 45. un 46. punkts).

- 62 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka līdzīgi kā ir norādīts agrākajā judikatūrā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 10. decembris, *Kronoply* un *Kronotex*/Komisija, T-388/02, nav publicēts, EU:T:2008:556, 85. punkts, un 2019. gada 20. jūnijs, *a&o hostel and hotel Berlin*/Komisija, T-578/17, nav publicēts, EU:T:2019:437, 44. punkts), prasītāji prasības pieteikuma 141. punktā skaidri apgalvo, ka pirmie četri pamati apliecina, ka Komisijai vismaz bija jābūt nopietnām šaubām attiecībā uz sloga sadales pasākumu saderīgumu ar Savienības tiesībām. Tā kā šajā lietā runa ir par prasību, ar kuru tiek apstrīdēts tāda lēmuma tiesiskums, kurš, neuzsākot formālu procedūru, ir pieņemts uz Regulas 2015/1589 4. panta 3. punkta pamata, prasības izskatīšanā pēc būtības būs jāpārbauda visi prasītāju izvirzītie iebildumi un argumenti saistībā ar izvirzītajiem pamatiem, lai izvērtētu, vai tie ļauj identificēt nopietnas grūtības saistībā ar attiecīgo atbalsta pasākumu saderību, kuru dēļ Komisijai būtu bijis jāuzsāk šī procedūra (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 20. jūnijs, *a&o hostel and hotel Berlin* /Komisija, T-578/17, nav publicēts, EU:T:2019:437, 45., 46. un 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 63 Līdz ar to ir jāsecina, ka atbalsta pasākumu apstiprināšana saistībā ar pārstrukturēšanas plānu apstrīdētajā lēmumā skar prasītājus tieši un individuāli kā “ieinteresētās personas” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē.
- 64 Līdz ar to prasītājiem ir *locus standi*.
- 65 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais pamats ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 66 Saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 133. pantu lēmumu par tiesāšanās izdevumiem ietver galīgajā spriedumā vai rīkojumā par tiesvedības izbeigšanu. Tā kā ar šo rīkojumu tiesvedība netiek izbeigta, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) Iebildi par nepieņemamību noraidīt.
- 2) Lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

Collins
De Baere

Kreuschitz

Csehi
Steinfatt

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2021. gada 24. februārī.

[Paraksti]